

Inatsisartut suleriaasissaanni § 33 naapertorlugu matumuuna Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummik imaattumik Naalakkersuisut saqqummiussaqaassapput:

Kunneqarfiup Danmarkip Naalagaaffiit Peqatigiiffiata (FN-ip) inuussutissalerinermut nunalerinermullu soqutigisaqaqatigiiffianut (FAO-mut) naalagaaffinni umiarsualiveqarfiusuni oqartussaanerup iliuseqarfigineqarnissaa pillugu isumaqatigiissutaanut, tassalu aalisarnermi aalajangersugaanngitsumik unioqutitsisumut, nalunaaruteqartannginnermut killilersugaanngitsumillu aalisarnermik pinaveersaartitsisussamut, Namminersorlutik Oqartussat ilanngunnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Saqqummiussissut

(Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalagaaffeqatigiiffiup oqartussaaffigisaanik Kalaallit Nunaat FN-ip inuussutissalerinermut nunalerinermullu soqutigisaqaqatigiiffianut (FAO) ilaasortaavoq. FAO-p aalisarnermut ataatsimiittitaliaani (COFI) ataatsimiinnermi, naalagaaffiit umiarsualiveqarfiusut aalisarnermi aalajangersugaanngitsumik unioqutitsisumik, nalunaaruteqartannginnermut killilersugaanngitsumillu aalisarnermik pinaveersaartitsisussamut (IUU-mik aalisarneq) inatsisitigut maleruagassanik isumaqatigiissuteqartoqarpoq.

Kingorna COFI atortulersuutit pillugit sisamariarluni oqaloqatiginnittarpoq, naalagaaffinni umiarsualiveqarfiusuni iliuseqarnissaaq pillugu nunat tamalaat iliuusissaannut tunngavilersuutissamik inaarisogarnissaa siunertaralugu. Romami august 2009-mi sisamassaanik ataatsimiinnermi iliuusissamut tunngavilersuut pillugu susasaqartut isumaqatigiissuteqarput. Oqaasertaliussat FAO-p Romami november 2009-mi ataatsimeersuarnerani isumaqatigiissutissatut ammasumillu ataatigut atsiorneqarnissamut saqqummiunneqarput. Isumaqatigiissut inatsisitigut maleruagassaavoq, tamatumalu pinaveersaartissavaa, angallatit IUU-mik aalisartut, susasaqartut umiarsualivini atuinissaat, angallatillu IUU-mik sammisaqartut aalisartarnerisa imaluunniit tapersersuisarnerisa nakkutilliivigineqarnissaannut periarfissaqartitsisoqartarnissaa qulakkeerneqarluni.

Naalagaaffiit umiarsualiveqarfiusut iliuseqartarnissaannut toqqaaneq tassaatinneqarpoq nunat tamalaat inuiaqatigiivisa IUU-mik aalisartarnerup akiorniarneqarnissaa. Tamatuma erseqqissumik kinguneraa, IUU-mik aalisarnerup akiorniarneqarnissaanut FAO-p 2005-imi naalagaaffiit umiarsualiveqarfiusut iliuusissaannut ilusissamik isumaqatigiissuteqarnera. Ilusissaaq minnerpaaffissaatut assigiissaarutiniq imaqartinneqarpoq, naalagaaffiit nakkutilliisarnissaannut, misissuisarnissaannut takusaasarnissaannullu angallatit nunanit allaneersut umiarsualivimminnik atuinissamut kissaateqartut iliuseqarfigineqartarnissaannik ilapittuisuusussaaq. Taamanili aqqissuusssineq inatsisitigut pituttuinngilaq, namminerlu piumassuseqarneq naapertorlugu atorneqarsinnaalluni.

Isumaqatigiissummi iliuusissat maanna isumaqatigiissutigineqartut susassaqtartunut inatsisitigut qilersuisuupput, tamatumalu pinaveersaartissavaa, angallatit IUU-mik aalisartut, susassaqtartut umiarsualiviinik atuinissaat, angallatillu IUU-mik sammisaqtartut aalisartarnerisa imaluunniit tapersersuisarnerisa nakkutilliivigineqarnissaannut periarfissaqtartitsisoqartarnissaa qulakkeerqarluni. Angallatit IUU-mik ingerlataqarsinnaasut nakkutilliivigineqarnissaannut atatillugu nunat tamalaat inatsisaat naapertorlugit pissusissamisootumik malitseqartinneqartarnissaat qularnaarneqassaaq.

FAO-mi isumaqatigiissut nutaaq ilaatigut maleruagassanik imaattunik ilaqartinneqarpoq:

- Nunat allat angalataasa tulaassivigisinnaasaannik umiarsualivinnik toqqaasarnissaa kiisalu taakkua pillugit allattuivinnik pilersitsinissaa saqqummiussaqtarnissarlu.
- Angallatip umiarsualiveqarfinnut tulassinnaaneranut akuersilinnginnermi angallatillu IUU-mik aalisartut umiarsualiveqarfinnut tulaqqusaanngitsut allattorsimaffii pissarsiaritinnagit nunamit allamiit angallatini usigineqartut unioqquitsisuunnginnerisa nalunaarutigineqarsimasarnissaat.
- Angallatit umiarsualivissittut unioqquitsinerillu tamarmiusut paasineqartut malitseqartinneqarnissaannut misissuisarnissamut periaasissat.
- Nunat akornanni annertunerusumik paasissutissanik paarlaasseqatigiittarnissamut aalajangersaanissaaq.

Isumaqatigiissut iliuuseritinniagaasa naammassineqarnissaat ikorfartorniarlugu taamatuttaaq isumaqatigiissut nunat siuarsagassat ikiorsiivigineqartarnissaat pillugu isumaqatigiissut pisussaaffiliinissamik imaqartinneqarpoq. Isumaqatigiissut angallatit angallatillu assartuutit saniatigut, angallatit aalisakkanik niuerutigineqartussanik assartuinnermut atorneqarsinnaasut ilaatinneqarput.

Isumaqatigiissut aalajangersagai minnerpaaffissatut assigiissaarutaapput, isumaqatigiissummi susassaqtartut naalagaaffittut umiarsualiveqarfittut nunallu tamalaat inatsisaat naapertorlugit IUU-mik aalisartut sukannerusumik iliuuseqarfineqartarnissaannik ilanngussisoqarnissaa akornusersuiffingnilaa. Tamatumunnga tunngatillugu nalilerneqarpoq, Danmarkip aammalumi Savalimmiut Kalaallit Nunaatalu namminneerlutik NEAFC aamma NAFO aqququtalugit pisussaaffimminnik isumaginnittarnissaasa annertusineqarnissaannut pisussaaffilinnilai.

Taamaattumik nalilerneqarpoq, kalaallit inatsiseqartitsineranni imaluunniit aqutsinnermut periaasiannik allannguinnissaaq isumaqatigiissut pisariaqalersinngikkaa. Isumaqatigiissut aningaasaqarnikkut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Naalakkersuisut inassutigaat, FAO-p naalagaaffiit umiarsualiveqarfiusut iliuuseqartarnissaat pillugu isumaqatigiissutaanni Inatsisartut akuersaassasut, tamatumani unioqquitsisumik, nalunaarutiginnittannginnermik killilersugaanngitsumillu aalisarnerup pinaveersaartinneqarnissaa unitsinneqarnissaalu. Taamatuttaaq Savalimmiut Kalaallit Nunaatalu FN-imut isumaqatigiissummut ilangunneqarnissaat pitinnagu Savalimmiormiut isumaqatigiissut akuersaassavaat.

Taamatut nassiuiaateqarlunga siunnersuut Inatsisartunut oqaluuserisassanngorlugu tunniuppara pappiaqqallu agguanneqartut innersuussutigalugit.